

Endoscopische Mucosale Resectie (EMR) dikke darm

Informatie voor de poliklinische patiënt

MDL-centrum IJsselland Ziekenhuis

Melden op:.....(datum en tijd)

Onderzoek in de   ochtend   middag

Wat is een EMR?

Op advies van uw behandelend arts zult u een Endoscopische Mucosale Resectie (EMR) ondergaan.

- *Endoscopisch* wil zeggen dat bij deze behandeling gebruik wordt gemaakt van een endoscoop (kijkbuis).
- De wand van de dikke darm bestaat uit meerdere lagen. De *Mucosa* is de meest oppervlakkige laag. Hierin bevindt zich de poliep.
- De term *Resectie* betekent 'verwijderen'.

In verband met de grootte van de poliep wordt deze tot aan de spierlaag verwijderd.

De endoscoop is een flexibele zwarte slang met een camera. Hiermee worden de slokdarm, de maag en de darmen bekeken. In deze slang zit ook een werkkanaal waar kleine instrumenten doorheen kunnen.

De behandeling duurt maximaal 2 uur en wordt verricht door een Maag-, Darm- en Lever arts (MDL-arts).

Belangrijk!

- Meestal kunt u op de dag van de behandeling weer naar huis. Uw behandelend arts kan echter na het onderzoek besluiten u een nacht ter observatie in het ziekenhuis te laten blijven. Neem daarom voor de zekerheid **spullen voor de nacht** mee.
- Als u **suikerziekte** heeft, moet u dit ruimschoots **vóór** het onderzoek kenbaar maken bij de aanvrager arts of tijdens het gesprek met de MDL-verpleegkundige. Dit kan betekenen dat u moet worden opgenomen om uw diabetes te reguleren. Ook de voorbereiding is mogelijk anders dan in deze folder beschreven.
- Als u **bloedverdunners** gebruikt - zoals bijv. Acetylsalicylzuur (Ascal), Dipyridamol (Asasantin), Acenocoumarol (Sintrommitis), Fenprocoumon (Marcoumar) of Clopidogrel

(Plavix) - dan moet u dit te allen tijde **vóór** het onderzoek aangeven bij de aanvragend arts of tijdens het gesprek met de MDL-verpleegkundige.

- Als u bij de **trombosedienst** onder controle bent, moet u deze op de hoogte stellen van dit onderzoek.
- Wanneer u **staalpillen** (ijzertabletten) gebruikt, moet u hier 10 dagen voor het onderzoek mee stoppen. Deze middelen kunnen namelijk een zwarte verkleuring van de darmen geven, waardoor de foto's onduidelijk worden.

Belangrijk voor mensen met een stoma!

Als u een colostoma heeft, raden wij u dringend aan vóór het innemen van de laxermiddelen opvangmateriaal te gebruiken dat u kunt legen. Wanneer u niet in het bezit bent van een dergelijk stomazakje, kunt u dit -zonder kosten- ophalen bij de stomaverpleegkundige in het ziekenhuis.

2. De voorbereidingen

Voor een zo goed mogelijk resultaat is het belangrijk om voorafgaand aan de behandeling de darm zo goed mogelijk schoon te maken. Hiervoor zijn ook voorbereidingen thuis noodzakelijk.

4 dagen voor de behandeling: te weten.....dag

Vanaf 4 dagen voor de behandeling start u met een vezelbeperkt dieet. Dit betekent dat u bepaalde vezelrijke voedingsbestanddelen niet mag eten. Gelukkig zijn er ook heel veel voedingsmiddelen die niet vezelrijk zijn en die u dus wel mag eten tijdens de voorbereiding.

Wat mag u niet eten:

- Volkoren graanproducten, zoals:
Brood met zaden en volkorenbrood, volkoren- en meergranenpasta en zilvervliesrijst.
- Vezelige groenten, zoals:
Asperges, bleekselderij, zuurkool, snijbonen, sperziebonen, prei, doperwten, peulvruchten, taugé, mais, champignons, tomaten, ui, knoflook, spinazie, andijvie, paprika's en rauwkost.
- Bepaalde fruitsoorten, zoals:
Sinaasappel, grapefruit, mandarijnen, kiwi's, bramen, druiven, aardbeien en gedroogde vruchten.
- Noten, pinda's en zaden.

Wat mag u wel eten:

- Broodmaaltijden, zoals:
Beschuit, wit- of lichtbruinbrood met margarine of boter.
Magere vleeswaren, kaas, gekookt ei, hagelslag, chocopasta, honing, stroop en jam zonder pitjes.
- Fruit, zoals:

Zacht, rijp fruit of fruitconserven zonder pitjes, vezels of schil.
Appelmoes en vruchtenmoes.

- Warme maaltijd, zoals:
Soep met stukjes vlees, vermicelli en/of soepballetjes (maar zonder groenten). Aardappelen, witte rijst, pasta en macaroni.
Licht gebraden mager vlees, vis of kip (zonder vel).
- Gaar gekookte groenten, zoals:
Jonge bietjes, bloemkool, broccoliroosjes, worteltjes.
- Desserts, zoals:
Vla, pudding, kwark of yoghurt.

Probeer tijdens het laxeren/de voorbereidingen thuis zoveel mogelijk uw normale dagelijkse activiteiten te blijven doen. De darm raakt bij beweging namelijk makkelijker en sneller het vocht kwijt.

2 dagen voor de behandeling: te weten.....dag

U neemt 's avonds om 22:00 uur 2 tabletten Bisacodyl in met een beetje water. Deze tabletten hebben een laxerende werking. Als bijwerking kunnen er darmkrampen ontstaan.

*Krijgt u een EMR **in de ochtend**, lees verder op **pagina 5***

*Krijgt u een EMR **in de middag**, lees verder op **pagina 6***

2.1 Krijgt u een EMR in de ochtend?

Volg deze voorbereidingen:

De dag vóór de behandeling, te weten .....dag:

Vóór 13.00 uur gebruikt u de laatste maaltijd.

Daarna mag u **tot 18.00 uur** alleen yoghurt of vla (alleen Optimel zonder stukjes fruit) en gezeefde bouillon te gebruiken. Ook mag u koffie, thee en (koolzuurhoudend) (bron)water gebruiken; echter **geen** vruchtensappen of andere suiker- dan wel gesuikerde (koolzuurhoudende) dranken.

Om 18:00 uur opent u de verpakking van de MoviPrep en neemt u sachet A en B eruit. Vanaf dit tijdstip mag u geen vla, yoghurt en bouillon meer, alleen bovengenoemde heldere suikervrije vloeistoffen.

- Voeg sachet A en B samen in een maatbeker van 1 liter.
- Giet vervolgens 1 liter water in de maatbeker en roer tot de poeder is opgelost en de vloeistof helder is (dit kan 5 min duren).
- Drink de klaargemaakte vloeistof verdeeld in kleine hoeveelheden op, verspreid over ca. 1,5 uur (dus niet te snel achter elkaar).
- **Drink na de MoviPrep nog 1 liter water of heldere, suikervrije vloeistof.**

De dag van de behandeling:

Gebruik op de dag van de behandeling **géén vaseline** op of rond de anus; dit is schadelijk voor de scoop die gebruikt wordt.

Vandaag mag u niets eten. Tot 08:00 uur mag u nog wel thee zonder suiker en water drinken.

Om 06:00 uur maakt u op dezelfde wijze de tweede liter Moviprep klaar en drinkt u iedere 15 minuten een glas. Drink daarna nog 1 liter extra water.

Rond 08.00 uur (zodra de tweede verpakking Moviprep op is) neemt nog 2 tabletten Bisacodyl met een slokje water.

Vanaf nu blijft u nuchter, u mag dus ook **niets meer drinken!**

→ *Lees verder op pagina 7*

2.2 Krijgt u een EMR in de middag?

Volg deze voorbereidingen:

De dag vóór de behandeling, te weten .....dag:

Vóór 13.00 uur gebruikt u de laatste maaltijd. Daarna mag u **tot 18.00 uur** alleen yoghurt of vla (*alleen Optimel zonder stukjes fruit*) en gezeefde bouillon te gebruiken. Ook mag u koffie, thee en (koolzuurhoudend) (bron)water gebruiken; echter **geen** vruchtensappen of andere suiker- dan wel gesuikerde (koolzuurhoudende) dranken.

Om 18:00 uur opent u de verpakking van de MoviPrep en neemt u sachet A en B eruit. Vanaf dit tijdstip mag u geen vla, yoghurt en bouillon meer gebruiken, alleen bovengenoemde heldere suikervrije vloeistoffen.

- Voeg sachet A en B samen in een maatbeker van 1 liter.
- Giet vervolgens 1 liter water in de maatbeker en roer tot de poeder is opgelost en de vloeistof helder is (dit kan 5 min duren).
- Drink de klaargemaakte vloeistof verdeeld in kleine hoeveelheden op, verspreid over ca. 1,5 uur (dus niet te snel achter elkaar).
- **Drink na de MoviPrep nog 1 liter water of heldere, suikervrije vloeistof.**

De dag van de behandeling:

Gebruik op de dag van de behandeling **géén vaseline** op of rond de anus; dit is schadelijk voor de scoop die gebruikt wordt.

Op de dag van de behandeling mag u niets meer eten! Wel mag u tot 3 uur voor het onderzoek nog thee zonder suiker en water drinken.

Om 07.00 uur maakt u op dezelfde wijze de tweede liter Moviprep klaar en drinkt u iedere 15 minuten een glas. Drink daarna nog 1 liter extra water.

Tot 3 uur voor de behandeling mag u alleen nog heldere vloeistoffen drinken. Ook neemt u nog 2 tabletten Bisacodyl met een slokje water. Vanaf drie uur voor de behandeling mag u ook **niets meer drinken!**

Waar meldt u zich op de dag van de behandeling?

Op de afgesproken tijd (zie omslag folder) meldt u zich bij de balie van het **Maag-, Darm- en Levercentrum**

(MDL-centrum): volg routenummer **99**.

Nadat u zich hier heeft gemeld, kunt u plaatsnemen in de wachtkamer waar u door één van de assistenten wordt opgehaald.

De behandeling

- U wordt op een bed gelegd, op uw linkerzijde. Vervolgens krijgt u een infuusnaaldje in uw arm.
- U wordt aangesloten op een bloeddruk- en hartslagmeter.
- Tijdens de behandeling krijgt u extra zuurstof.
- Via het infuusnaaldje krijgt u een slaapmiddel en een pijnstiller toegediend.
- Bij het begin van de EMR wordt met behulp van een dunne naald vloeistof gespoten onder en rondom de poliep, waardoor de poliep omhoog komt.
- Met een snijdend instrument wordt het omhooggekomen poliepweefsel vervolgens in stappen verwijderd.

Na de behandeling

Na het onderzoek wordt u naar de uitslaapkamer van het MDL-centrum gebracht om weer volledig wakker te worden. U krijgt hier iets te eten geserveerd.

Informatie voor de begeleider

Tijdens de voorbereiding van het onderzoek, het onderzoek zelf en de nazorg is het niet toegestaan dat uw begeleider aanwezig is. Hij of zij kan eventueel wachten in de wachtruimte van het MDL-centrum.

Wanneer kunt u worden opgehaald?

Twee uur na afloop van het onderzoek kunt u bij het MDL-centrum worden opgehaald. Uw begeleider kan zich melden bij de balie.

Let op:

Het is niet toegestaan om zonder begeleiding het ziekenhuis te verlaten, omdat uw reactie- en denkvermogen tijdelijk minder is.

In sommige gevallen kan uw behandelend arts besluiten dat u ter observatie een nacht in het ziekenhuis moet blijven. In dat geval wordt u na de behandeling naar **verpleegafdeling A2 midden** gebracht. Bij problemen of complicaties kan een langere opnameperiode noodzakelijk zijn.

Mogelijke complicaties

Bloeding

- *Tijdens de behandeling* kan een bloedvat geraakt worden. Hierdoor kan een bloeding ontstaan (dit treft ongeveer één op de tweehonderd patiënten). Als dit gebeurt, wordt direct gehandeld waardoor het bloedverlies beperkt blijft.
- In zeldzame gevallen treedt de bloeding *pas na enkele dagen* op. U merkt dit doordat u bloedverlies bij de ontlasting of zwarte teerachtige ontlasting heeft. U bent dan al thuis en moet direct contact met ons opnemen (zie paragraaf 'Wanneer contact opnemen?' op pagina 6).

Perforatie

Een complicatie die zeer incidenteel (1 op de 200 gevallen) voorkomt, is een perforatie. Dit betekent dat er een gaatje is ontstaan in de wand van de dikke darm. Als dit gebeurt, volgt eventueel een operatie.

De uitslag van de behandeling

Uw behandelend arts en uw huisarts krijgen een verslag van het onderzoek. Uw behandelend arts zal de bevindingen tijdens uw vervolgspraak op de polikliniek met u bespreken.

Wanneer contact opnemen?

Neem direct contact op met het ziekenhuis als u last krijgt van:

- Als u **bloedverlies heeft bij uw ontlasting**; er kan dan sprake zijn van een late bloeding.
- Als u **zwarte teerachtige ontlasting** heeft; er kan dan sprake zijn van een late bloeding.
- Bij aanhoudende, **heftige pijn in uw buik**.
- Bij **koorts, hoger dan 38,5°C**. Dit kan duiden op complicaties.

Dit kan op de volgende telefoonnummers:

MDL-centrum: op werkdagen tussen 08.30 en 16.00 uur.

Telefoonnummer **010 – 258 51 80**.

Buiten deze tijden kunt u bellen met 010 – 258 50 00 en vragen naar het avond-/nachthoofd.

Heeft u nog vragen?

Dan kunt u natuurlijk contact opnemen met het MDL-centrum.

Meer lezen?

Kijk dan voor aanbevolen websites op www.ysl.nl bij uw specialisme.

Deze folder ondersteunt de mondelinge informatie die u van arts of verpleegkundige heeft ontvangen. Heeft u nog vragen over het onderzoek of uw behandeling, eventuele gevolgen en risico's, of over andere behandelmogelijkheden, stel ze dan gerust.

